

Titel: IX.

Citation: "IX.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e163959/facsimile.pdf> (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning

N° 330.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Hire og Halvfemsindbydende (99de) Møde.

(Den fjerdede Behandling af Grundlovsudskæft. § 60.)

Næder: Det er kun en kort Bemærkning, jeg skal tillade mig. For at freestille Rættingsforholdene i Grundloven, havde der dog først skete en grundig Underrettelig End, om hvorefter den fremmer med Hoffens Zare i det Gæle. Denne Discussion anser jeg for saa vanskeligt og saa vigtig, at jeg ikke tror, at man der freestige den ved en almindelig Regt, der vilde indholde en Beslutning for den tilkommande foregående Regt, men at det er nok, naar den transitoriske Beslutning, der er foretaget under § 56 Nr. 7, bliver vedtagen. Derefter skal jeg strøme her, at § 60 altså bevilges.

David: Jeg skal blot endnu tillade mig at tilføje, at naar der ogsaa endnu er Forhold hos os tilføje, der gjere, at Afsagen til Grundloven ikke allerede nu, saaledes som den tredje Deputerede fra Randers (Kjøber) bemærkede, strengt taget kan siges at være lige for alle, saa hører dette dog til Undtagelserne, navnlig hvad angaar Rættungen i Skibshæerne. Den væsentligste Indskrænkning i Rættigheden, som i saa Henseende findes hos os, er begrundet i den Forskjel, der med Hensyn til Rættingsforholdene findes hos os mellem Dy og Land, og det er vistnok usædvanligt, at man meget man ønske, at denne kunde fjernes. Men jeg tillader mig at tro, at netop dette er et sa Compliceret Spørgsmaal, og at den hele Omvæltning af Rættingsforholdene, naar den bliver foresat netop her, vil føre paa saa mange Vanskeligheder, at det er let at forstå, at en saadan Omvæltning af Rættingsforholdene kan man hvoften udføre i den nærmeste Fremtid eller paa engang, og det synes mig derfor at være bejndeligt at udtale en Grundtanke, hvis der vistnok skal sættes at være noget positivt Indhold i Paragraphen, som dog i sin Værdighed i en lang Fremtid maatte være meget betydelige Indskrænkninger. Hvad der forekommer mig at være Hovedsagen ved Discussionen om denne Sag, det er, at man ikke opsætter faste Forordninger hos Hoffet, hvoften om hvad der er eller om hvad der vil blive; ligesom jeg tror, at det vilde være en fast Forordning om hvad der vil blive, naar man i Grundloven udtalte Regt, der saa ud som om man hængede paa en altså fri Rættung, som man i den første Fremtid hvoften vil eller kan vilde, saaledes forekommer det mig ogsaa at være besværligt, at man nu her under Discussionen, for at godtgjøre Nødvendigheden af at tilføje Paragraphen i Udsættelse, fordi den engang skader der, hængder paa en Tilstand, der ubestemt er til i Fremtid, som om det var den almindelige Regt, og mener at have sagt eller gjort noget Stort, naar man udtaler de enkelte Undtagelser fra den lige Afsag til Grundloven, som under de besværlige Forhold nu findes her i Landet.

Høring: Jeg skal blot have den Høje at bemærke, at de Undtagelser eller Indskrænkninger, der findes i den frie Afsag til Grundloven, ikke, saaledes som den Høje tredje Taler bemærkede, er en enkelt Undtagelse, men i mange Retninger. Men (Ja! Ja! — Nei!) Det skal ikke være vanskeligt for mig at regne disse Regter op i Talmæssig, thi det er et Spørgsmaal, jeg hvoften temmelig nøjagtigt.

Beregning: Med Hensyn saaledes til hvad den tredje Rættingsmand fra Horsens (Kjøber) og den fjerde kongelige Rættingsmand (David) have bemærket om det meget Complicerede, som der er i Rættingsforholdene, og det meget Betændelige, der derfor skalde ligge i at optage en Beslutning derom i Grundloven, kan jeg kun ganske tilføje disse Ordninger, idet jeg blot skal tilføje, at jeg

derfor tror, at det vilde være meget ønskeligt, om der fra Rættingsmandens Side, forinden der findes til en Ordning af saadanne Forhold, blev givet Leilighed ikke blot for Hoffet, men ogsaa for de Rættingsforholdene fra andre Dele af Landet til at ytre sig om et Forslag i denne Retning.

Indførelse: Jeg havde vel tænkt at sige noget i Anledning af denne Paragraph, men jeg skal ikke tillægge det en saadan Betydning, at jeg skalde anse det påføende, derfor nu længere at oplyde Forsamlingen.

Hvoften Høringens Discussion om § 60, og da Tiden var saa langt fremrykket, hvoften Mødet, efterat næste Møde var bestemt til den følgende Dag, Torsdag, Kl. 12, Grundlovsagen til fortsat Behandling.

99de offentlige Møde.

(Det 99de Møde i den fjerde Række.)

Fremraget den 1ste April.

(Den fjerdede Behandling af Grundloven. § 70.)

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæst.

Føremænd anmeldte følgende Høring:

- 1) En Høring, indleveret af Rættingsmanden for Søen Amt Idie Distrikt (Kjøber), fra nogle fjerde Rættens, Gaardstiere og Høje, om at der i Grundloven bliver indført en Paragraph, som er hvoften det almindelige Skolevæsen for et Statsens vigtigste Anliggender og bestemmer, at det snarest muligt ordnes ved Lov.
- 2) En af samme Rættingsmand indleveret Høring fra 71 Deputerede af Rættens Soga, ligtydende med en tidligere Høring om almindelig Valgret.
- 3) En Høring, indleveret af Rættingsmanden for Hølborg Amt Idie Distrikt (G. M. Jørgensen), fra Hølborg og Sønderup Soga i Hølborg Amt, med 44 Underretter, om at alle Interessenter i Staten maatte betragtes ved Valgloven.
- 4) En Høring, indleveret af Rættingsmanden for Svendborg Amt Idie Distrikt (Jacobson), fra 1036 Bølgere i hans Distrikt, om almindelig Valgret og Valgbarhed.

Føremænd bemærkede hvoften, at han fra Udenrigsministeriet havde modtaget Høringerne vedrørende Udsættelsen af Bønderindbøden, hvilke ligesom tidligere vare til Opmærksomhed for Rættingsmandens Høring til bestemte Tider under Secretariatsens Tilbedeværelse.

Ifølge Dagsordenen vil man derefter over til den foreløbige Behandling af Grundlovsudskæft § 70.

Indførelse: Den, som ikke ved sin Høring selv kan erindre sig og Sine, er berettiget til at erholde Hjælp af det Offentlige, dog med at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom påbyder.

Derefter oplæste han Udsættelsens Bemærkning til denne Paragraph: Udsættelse tillader denne Paragraph, men anser, at den Rættung utvilsomt usædvanlige og ulovlige saaledes:

Den, som ikke kan erindre sig eller Sine, og hvis